

Queridos diocesanos:

Aprovechando la publicación de la tercera edición del MISAL ROMANO en lengua catalana, que se ha distribuido entre las parroquias y centros de culto de todas las diócesis de Cataluña para que se utilice desde el I Domingo de Adviento, os invito a una reflexión sobre su significado.

Como todos sabéis, el misal es un libro que contiene el orden y el modo de celebrar la Misa. Lo llamamos *romano* porque es el libro que incluye los textos y las normas vigentes de la celebración según el rito romano latino. Este es el que siguen nuestras comunidades y que todos podéis ver el libro sobre del altar utilizado especialmente por el celebrante. El Concilio Vaticano II propició el uso de las distintas lenguas propias para las celebraciones. Hace muchos años que en nuestras diócesis el misal utilizado está en lengua catalana, directamente traducido del latín que durante muchos siglos es la lengua oficial de la Iglesia católica.

Como cualquier lengua evoluciona a lo largo del tiempo, parecía necesario revisar la traducción que se hizo al catalán después del Concilio, en los años setenta del pasado siglo. El trabajo de revisión comenzó el año 2000 a partir de la nueva edición del Missale Romanum. Se llevó a término por parte de un grupo de técnicos bajo la dirección de los Delegados Diocesanos de Liturgia que forman la Comisión Interdiocesana. Se pidió la opinión de otros especialistas y de los mismos obispos. Tras este trabajo inicial que duró varios años la Comisión presentó el resultado, con la incorporación de las enmiendas sugeridas, que fue aprobado por los obispos de la Tarraconense en julio del año 2018. Pasó el trámite de la Conferencia Episcopal que le dio su placet y se llevó a Roma, a la Congregación para el Culto Divino y la Disciplina de los Sacramentos que, con un decreto del pasado 22 de febrero, fue confirmada su aprobación.

El procedimiento para la revisión fue el siguiente: en primer lugar se lee el texto latino, después la traducción literal y, finalmente, la traducción catalana en uso. Después se compara el último texto con el original latino para comprobar su fidelidad al mismo, a la lengua en la que se vierte y a la buena comprensión de los destinatarios. Se pretende que el texto final tenga un vocabulario entendible y una sintaxis actual de modo que todos los fieles, no sólo los filólogos y los diversos expertos, puedan participar con gusto en las celebraciones.

El Misal es un gran volumen que suele estar siempre en la mesa del altar junto al leccionario (contiene las lecturas de la Palabra de Dios), situado en el ambón y, también, el libro de la sede con las distintas oraciones que completan el conjunto de la celebración de la Misa.

Hay algunas modificaciones, introducidas y aceptadas, que ayudan a conseguir un mejor provecho para quienes participan en la celebración con vocablos más ajustados y con referencias a los santos que han sido canonizados recientemente. Se han añadido los textos propios de algunas solemnidades de las diócesis de Cataluña así como los patronos de Valencia. En otras lenguas se ha proporcionado un volumen con un tamaño más pequeño para que estuviera en manos de cada uno de los asistentes. Son medios o posibilidades que permiten seguir con más soltura desde los bancos o los asientos lo que se celebra en el presbiterio con la única lectura por parte del celebrante.

Existen otros libros que se utilizan solamente para la administración de los sacramentos: bautismos, confirmaciones, confesiones, bodas y unción de enfermos. Reciben el nombre de rituales. También hay un libro para las exequias. Todos ellos complementan el misal que ahora se presenta a la comunidad cristiana.

EL MISSAL

18.des. 2022

Estimats diocesans:

Aprofitant la publicació de la tercera edició del MISSAL ROMÀ en llengua catalana, que s'ha distribuït entre les parròquies i centres de culte de totes les diòcesis de Catalunya perquè s'utilitzi des del Diumenge I d'Advent, us convido a una reflexió sobre el seu significat.

Com ja sabeu, el missal és un llibre que conté l'ordre i la manera de celebrar la Missa. En diem romà perquè és el llibre que inclou els textos i les normes vigents de la celebració segons el ritu romà llatí, que és el que segueixen les nostres comunitats. Tots el podeu veure sobre l'altar i és usat especialment pel celebrant. El Concili Vaticà II va propiciar l'ús de les diferents llengües pròpies en les celebracions. Fa molts anys que en les nostres diòcesis el missal utilitzat és en llengua catalana, traduït directament del llatí que, de fa segles, és la llengua oficial de l'Església catòlica.

Com que les llengües evolucionen al llarg del temps, calia revisar la traducció al català que es va fer després del Concili, en els anys setanta del segle passat. El treball de revisió va començar l'any 2000 a partir de la nova edició del Missale Romanum. El va dur a terme un grup de tècnics sota la direcció dels Delegats Diocesans de Litúrgia que formen la Comissió interdiocesana, també es va demanar l'opinió d'altres especialistes i dels mateixos bisbes. Després d'aquest treball inicial, que va durar diversos anys, la Comissió en va presentar el resultat, amb la incorporació de les esmenes suggerides, que va ser aprovat pels bisbes de la Tarraconense el juliol de l'any 2018. Va passar el tràmit de la Conferència Episcopal, que li va donar el vistiplau, i es va portar a Roma, a la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments que, amb un decret del passat 22 de febrer, va confirmar la seva aprovació.

El procediment de la revisió és el següent: en primer lloc, es llegeix el text llatí, després la traducció literal i, finalment, la traducció catalana adequada. Tot seguit es compara l'últim text amb l'original llatí per comprovar-ne la fidelitat i s'adapta a la llengua en la qual s'aboca per a la bona comprensió dels destinataris. Es pretén que el text final tingui un vocabulari entenedor i una sintaxi actual de manera que tots els fidels, no sols els filòlegs i els diversos experts, puguin participar ben a gust en les celebracions.

El Missal és un gran volum que sol estar sempre a l'altar. Al costat tenim el llibre de la Seu amb les diferents oracions que completen el conjunt de la celebració de la Missa i, a l'ambó, el leccionari, que conté les lectures de la Paraula de Déu.

Hi ha algunes modificacions, introduïdes i acceptades, que ajuden a aconseguir un millor profit per als qui participen en la celebració, amb paraules més ajustades i amb referències als sants que han estat canonitzats recentment. S'hi han afegit els textos específics d'algunes solemnitats de les diòcesis de Catalunya, així com els patrons de València. En altres llengües s'ha proporcionat un volum d'una grandària més petita per lliurar-lo en mans de cadascun dels assistents. Són mitjans o possibilitats que permeten seguir amb més facilitat, des dels bancs o els seients, el que se celebra al presbiteri amb l'única lectura per part del celebrant.

Hi ha altres llibres que es fan servir només en l'administració dels sagraments: baptismes, confirmacions, confessions, noces i unció de malalts. Reben el nom de rituals. També hi ha un llibre per a les exèquies. Tots plegats complementen el missal que ara es presenta a la comunitat cristiana.

Amb el meu afecte i comunió,

+Salvador Giménez, bisbe de Lleida.